

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Neiger & Társa Ügyvédi Iroda és a PERÉNYI ÉS BÁN Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a DR. KISGYÖRGY SÁNDOR ÜGYVÉDI IRODA által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2011. május 30. napján kelt 15.G.40.070/2010/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... Zrt. hűtőszekrények fuvarozását rendelte meg a felperestől, aki a fuvarfeladat teljesítését az alperesre, utóbbi az ...-re bízta; a 2009. április 15-én kiállított CMR fuvarokmány szerint a bruttó 5502 kg súlyú áru átvételének helye ... kiszolgáltatási helye ... volt.

Az áru kiszolgáltatására 2009. április 16-án került sor, melynek során az átvevő lengyel nyelvű - 3 darab kartondoboz sérülését rögzítő - bejegyzést vezetett a CMR fuvarokmányra, annak 6-11. rovatát érintően.

Az alperes 2009. április 24-én 2009. június 8-i fizetési határidővel 840 euró (244.020 forint) fuvardíjról állított ki számlát a felperes felé, hivatkozva a fenti fuvarfeladat teljesítésére.

A ... Zrt. 2009. április 29-én kelt levelében felszólamlást közölt a felperessel, melyből kitűnően a rakományból 2 darab ... típusú hűtőszekrény megsérült, a kárösszeg 1.396 USD + ÁFA.

A felperes a fenti felszólamlás alapján 2009. április 30-án kelt levelében értesítette az alperest arról, hogy a fuvarozás során árukár történt, melyet a lerakó cég képviselője a CMR fuvarlevélre rávezetett, a káreseményért az alperes felelős, így a megbízója kárát tovább hárítja, kérte a CMR biztosító felé a káresemény bejelentését.

A felperes 2009. szeptember 1-jén 382.450 forint árukárról állított ki számlát az alperes felé; az alperes 2009. szeptember 28-án kelt levelével a számlát visszaküldte, vitatva az árukár bizonyítottságát, melynek hiányában a biztosító felé sem tudott eljárni.

A felperes 2009. október 1-jén kelt levelével a kárszámlát ismételten megküldte az alperesnek, közölve a CMR alapján fennálló fuvarozói kárfelelősség körébeni jogi álláspontját.

A felperes 2010. május 13-án beérkezett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben 382.450 forint árukár és járulékaik megfizetése iránt; az eljárás ellentmondás folytán perré alakult.

A felperes a per során a keresetét - elismerve az alperes 244.020 forint fuvardíj-igényét - 138.430 forintra és annak 2009. október 2-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatára leszállította. Érvényesített joga körében előadta, hogy az alperes nemzetközi közúti fuvarozást végzett, melynek során az árut a felrakó helyen fenntartás nélkül átvette, a lerakó helyen 2 darab hűtőszekrény károsodását észlelték, mely a CMR fuvarokmányra rávezetésre került; vele szemben a megbízója az áruban keletkezett 1.396 USD + ÁFA kárt érvényesítette, ennek alátámasztására felszólamlást és 2 darab fényképfelvételt csatolt. Álláspontja szerint közöttük a létrejött fuvarozási jogviszonyban, az alperes a CMR Egyezmény 17. cikk 1. pontja, valamint 9. cikk 2. pontja alapján a bekövetkezett kárt megtéríteni tartozik.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, a követelés jogalapját és összegét egyaránt vitássá tette.

Álláspontja szerint a felperes az árukár bekövetkeztét nem bizonyította; a felrakást a feladó, a lerakást az átvevő végezte, melyen a fuvarozó részéről „biztonságtechnikai indokokra” hivatkozással senki sem lehetett jelen. Emellett a címzett az árut anélkül vette át, hogy annak állapotát a fuvarozóval együttesen megvizsgálta volna, illetve a felismerhető sérülést annak észlelésekor elmulasztotta a sofőrrel közölni. A CMR fuvarokmányon nem megfelelő helyen, lengyel nyelven, aláírás és dátum nélkül szereplő bejegyzés az árukár bizonyítására nem alkalmas. Felperes megbízójának felszólamlása sem alkalmas a bizonyításra, illetőleg a 2009. október 27-i dátummal készült fényképfelvételek sem, utóbbiakról nem állapítható meg, hogy a jelen per tárgyát képező árukról készültek-e. Sérelmezte, hogy a felperes a 2009. április 30-án kelt felszólamlását 2009. szeptember 16-i postai bélyegzővel ellátva adta fel, így a kárigény bejelentése határidőben közöltnek nem tekinthető, ennek okán már nem tudott eljárni a biztosító felé sem a kárrendezés

érdekében, a felperes tehát elmulasztotta a kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettségét, saját felróható magatartása is kizárja a kárigény jogszerű érvényesítését. Mindezek alapján arra hivatkozott, hogy mindaddig, amíg a felperes nem bizonyítja annak ellenkezőjét, azt kell vélelmezni, hogy az árukár az áru felrakásából, elhelyezéséből és lerakásából adódó, fokozott veszéllyel járó tevékenységnek tulajdonítható, amennyiben sérülés keletkezett, az erre vezethető vissza.

Viszontkeresetet terjesztett elő az alperes 244.020 forint fuvardíj és annak 2009. június 8-tól a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére, hivatkozva a fuvarfeladat szerződésszerű teljesítésére, melynek alapján a felperest a pénzbeli ellenszolgáltatása nyújtása terheli.

Az elsőfokú bíróság 2011. május 30. napján kelt 15.G.40.070/2010/20. számú ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 244.020 forintot, valamint annak 2009. június 8-tól féléves időszakonként a naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá 74.600 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a peres felek között nemzetközi közúti árufuvarozási szerződés jött létre, melynek alapján az alperes fuvarozásra és az áru címzettnek történő átadására, a felperes fuvardíj megfizetésére volt köteles. Az alperes védekezésére figyelemmel a perben a felperest terhelte az árukár alperesi magatartással oksági összefüggésbeni keletkezésének a bizonyítása, melyről a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint tájékoztatást kapott. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy a fuvarozó a CMR 9. cikke szerinti fenntartást a fuvarokmányra nem vezetett, így vélelmezni kell, hogy az áru és annak csomagolása a felrakáskor jó állapotban volt, nincs jelentősége annak, hogy a fuvarozó akadályoztatva volt a felrakásnál, tekintve, hogy ezt nem jelezte a fuvarlevélen. Megállapította az elsőfokú bíróság a fuvarlevélre vezetett címzetti bejegyzés alapján, hogy két, csomagolásként szolgáló kartondoboz sérült volt, illetőleg a felperes megbízója jelezte, hogy két hűtő megsérült. Arra nem volt bizonyíték, hogy a két kartondoboz sérülése és a két hűtő sérülése között összefüggés lenne, az sem volt tisztázható, hogy a hűtők milyen módon, mennyiben sérültek, ennek alátámasztására a káreseményt követő fél évvel későbbi fényképfelvételek nem voltak alkalmasak, továbbá az sem nyert bizonyítást, hogy az azon szereplő tárgyakat az alperes fuvarozta volna. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy 2010. október 4-i, 2011. január 5-i és március 9-i felhívásai ellenére a felperes részletes tényelőadást és további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, így szükségtelennek ítélte az Egyezmény 17. cikk 2. és 4. pontja szerinti mentesülése bizonyítására felhívását. Az elsőfokú bíróság felperes 2011. május 27-i azon indítványát, hogy keresse meg a ... Zrt.-t az iratok megküldése érdekében, egyfelől elkészettsége okán utasította el, másfelől azért, mert a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperes és nem a bíróság feladata a bizonyítás, nem volt elzárva attól, hogy saját szerződéses partnerével a kapcsolatot felvegye, és tőle a szükséges iratokat bekérje.

Az elsőfokú bíróság a viszontkereset megalapozottsága okán kötelezte a felperest az általa sem vitatott fuvardíj és annak késedelmi kamata megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak hatályon kívül helyezését kérte, hivatkozva arra, hogy a döntés jogszabálysértő. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen figyelmen kívül hagyta, hogy a 2011. május 27-i beadványában jelezte, megkereste a ... Zrt.-t a szükséges iratok átadására, a levelet 2011. március 31-én a megbízója átvette, azonban arra többszöri szóbeli ígéret ellenére sem reagált. Az első fokú ítélet kézhezvételét követően a megkeresést megismételte; a ... Zrt. a kért iratokat 2011. július 18-án postára adta, azokat a felperes másnap átvette, tekintve, hogy ezek előterjesztésében korábban akadályoztatva volt, kérte a figyelembevételüket. Kifejtette azon álláspontját, hogy a ... Zrt. eljárása a hátrányára nem eshet, indokolt lett volna indítványa alapján, hogy a bíróság keresse meg a kérelemre nem reagáló felet, és kérje meg a szükséges dokumentációt, utóbbi nem minősült volna a bizonyítási kötelezettség átvállalásának. Jelezte, hogy az időközben beszerzett iratok között olyan fényképfelvételek találhatók, amelyek a lerakodás napján készültek, továbbá a CMR fuvarokmányon feltüntetett sérült kartondobozok kódjával egyezően jeleníti meg a dobozokon lévő kódokat, így igazolt, hogy a fuvarlevélen szereplő hűtőszekrények szenvedtek károsodást.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti gondos, eljárást segítő pervitel szükségességéről a felperest tájékoztatta, a 2011. január 5-i tárgyaláson bizonyítékai előterjesztésére hívta fel, ezt a 2011. március 9-i tárgyaláson megismételte azzal, hogy 30 napon belül nyújtsa be bizonyítékait, eltérő esetben a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján a rendelkezésre álló adatok alapján dönt. Egyidejűleg tájékoztatta arról is, hogy a rendelkezésre állón dokumentumok alapján azt sem lehet megállapítani, hogy a kár az alperesi fuvarozással összefüggésben következett volna be. Mindezen felhívások ellenére a felperes a 2011. május 30-i tárgyalásig sem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, ezért az elsőfokú bíróság az ügy érdemében határozott. Álláspontja szerint a fentiek a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint kizárják a fellebbezéshez csatolt új bizonyítékok figyelembevételét. A másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontja esetére hivatkozott arra, hogy a bizonyítékként becsatolt okiratok és fényképfelvételek egyike sem igazolja az árukár bekövetkeztét, illetőleg, hogy az az alperes magatartásával összefüggésben keletkezett volna; a dokumentumokra a fejléc, illetve a dobozokra a matrica bármikor rákerülhetett, a bizonyítékok késedelmes előterjesztése is manipulációra enged következtetni, emellett a doboz sérülése az árukárt önmagában egyébként sem igazolja. Sérelmezte, hogy a határidőben történő bizonyítás elmaradása okán nem tudott a biztosító felé kárbejelentéssel élni, továbbá kifogásolta, hogy a felperes saját felróható mulasztása miatt a bíróságot okolja.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a felek perbeli nyilatkozataira figyelemmel kellő mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerinti fuvarozási jogviszony jött létre, melyre a Ptk. 506. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó az 1971. évi 3. számú tvr.-el kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR).

A felperes a keresetében az áru fuvarozás alatti megsérülését állítva a CMR 17. cikk 1. pontjára alapítottan támasztott kárigényt; az alperes az érdemi ellenkérelmében vitatta, hogy a felperes által állított sérülés az áru átvételének és kiszolgáltatásának időpontja között, az általa fuvarozott áruban következett be.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a CMR fuvarokmányra indokolt fenntartást nem vezetett rá, így a CMR 9. cikk 2. pontja szerint az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy az áru és annak csomagolása jó állapotban volt, amikor azt fuvarozásra átvette.

Ugyanakkor az áru nem megfelelő állapotban történő kiszolgáltatásának, az árukár fuvarozás körében bekövetkeztének a bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte, melyről az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a 2010. október 4-én kelt 15.G.40.070/2010/7. sorszámú végzésével tájékoztatta, bizonyításra hívta fel mellőzés terhe mellett; a felhívás eredménytelensége okán a 2011. január 5-i tárgyaláson hozott 15.G.40.070/2010/11. számú végzésével a felhívást megismételte.

A fenti felhívásra a felperes a ... Zrt. felszólamlását és a hűtőszekrények beazonosítására alkalmatlan fényképfelvételeket csatolt, ezért az elsőfokú bíróság a 2011. március 9-i tárgyaláson hozott 15.G.40.070/2010/16. számú végzésével - tájékoztatva az addigi bizonyítás hiányosságáról - ismételten felhívta a 7. sorszámú végzés szerinti bizonyítási kötelezettsége teljesítésére, ismételten a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltak alkalmazásának kilátásba helyezésével.

A felperes a fenti végzésre 2011. május 27-én beérkezett beadványában a ... Zrt. megkeresését indítványozta a káreseménnyel kapcsolatos iratok megküldése végett, kérelmét azzal indokolva, hogy megbízója többszöri egyeztetés ellenére sem küldte meg számára a szükséges iratokat.

Az elsőfokú bíróság a ... Zrt. megkeresésére irányuló indítványnak nem adott helyt, azt mellőzve, felperes további nyilatkozata bevárása nélkül, a 2011. május 30-i tárgyaláson ítélettel az ügy érdemében határozott, ezen eljárása nem jogszabálysértő, a Fővárosi Ítélőtábla az alábbiak szerint nem osztja felperes ekörbeni fellebbezési okfejtését.

Az elsőfokú bíróság a 2011. március 9-i tárgyaláson hozott, kihirdetéssel közölt 15.G.40.070/2010/16. számú végzésében a felperest bizonyítási indítványa 30 napon belüli előterjesztésére hívta fel, a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény kilátásba helyezésével; a felperes ezen határidőt elmulasztva, a 2011. május 30-ára kitűzött tárgyalást három nappal megelőzően, 2011. május 27-én 19. sorszámon beérkezett beadványában indítványozta a ... Zrt. megkeresését.

A 2011. március 9-i tárgyaláson hozott 15.G.40.070/2010/16. számú végzésbe foglalt határidő elmulasztása okán helytállóan vont következtetést az elsőfokú bíróság az indítvány elkészségére, annak mellőzéséről a Pp. 141. § (6) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján és a Pp. 192. § (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel helytállóan döntött.

A Pp. 192. § (1) bekezdése szerint bíróságnál, más hatóságnál, közjegyzőnél vagy valamely szervezetnél lévő irat beszerzése iránt a fél kérelmére a bíróság intézkedik, ha az irat kiadását a fél közvetlenül nem kérheti.

A ... Zrt. nem tartozik a fenti jogszabály által meghatározott személyi körbe, emellett megbízójához a felperes a közöttük fennálló jogviszony alapján közvetlenül fordulhatott, a megbízói késedelem az indítvány jogalapját nem teremti meg.

Mindezt az elsőfokú bíróság helytállóan, a rendelkezésére álló bizonyítékok figyelembevételével hozta meg érdemi döntését, a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, okszerűen értékelte akként, hogy a becsatolt CMR fuvarlevél, a megbízó felszólamlása, valamint a beazonosíthatatlan fényképfelvételek nem alkalmasak az áru fuvarozás alatti megsérülésének bizonyítására, a felperes által állított mértékű árukár bekövetkeztének kétségmentes igazolására, ezért helytállóan döntött a kereset elutasításáról.

A Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltak fent kifejtettek szerinti helytálló alkalmazása okán a fellebbezéshez csatolt újabb okirati bizonyítékok figyelembevétele a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakból következően nem megengedett, ezért azok vizsgálatára és értékelésére a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú határozat meghozatala során nem tért ki.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság keresetet elutasító és viszontkeresetnek helyt adó ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegeléssel bruttó 12.500 forint jogi képviselési munkadíjban került megállapításra.

Budapest, 2011. november 15.

Dr. Bánki Horváth Mária s. k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.,
bíró

A kiadmány hiteléül